

ASPECTS REGARDING ROMANIAN MEDICAL TERMINOLOGY

Eugenia Mincu, Assoc. Prof., PhD, The Institute of Philology of the Moldavian Academy of Sciences, Chişinău

Abstract: Medical terms formed on the base of Greek-Latin scholar elements are naming medical knowledge, are included in specialized communication and have a particular linguistic behavior, subscribing to neomorphemic system. In the neologizing process of the medical language, terminological elements impose themselves as following: are taken and actualized from the international general lexicon; the terms formed on the base of these elements are created to the solicitation of specialized communication. This process presumes linguistic planning which assures the continuity of medical language, mediatized direct communication and at an international level – the standardization of terminology; covers the specialized language requests; communication aspects, updating aspects, access to the information. There were highlighted the following classification criteria of scholar elements: positional criterion; interdisciplinary criterion (variability criterion), semantical and etymological criteria, etc. At a linguistic level scholar elements are reducing the confusion of information, assuring a high precision of the notion, and designating a delimited and stable concept.

Key-words: Greek-Latin elements, medical terminology, classification criteria.

Necesitatea terminologică survine din necesitățile sociale de a cunoaște, de a recunoaște și de a manipula lucrurile. Această regulă, raportată la practica limbajului, este valabilă pentru toate domeniile de activitate socială; fiecare dintre care cuprinde o multitudine de lucruri proprii, cunoașterea cărora formează terminologia unui sau altui domeniu. Cunoașterea lucrurilor într-o anumită sferă de activitate este indispensabilă formării unui specialist vizavi de cunoașterea limbii propriu-zise și constituie un efort special pentru o cunoaștere suplimentară: în medicină – cunoașterea terminologiei medicale; în tehnică – cunoașterea terminologiei tehnice etc. Efortul suplimentar este orientat în cunoașterea instrumentului de activitate, care variază de la un domeniu la altul.

Terminologia în structura limbajului specializat

Terminologia presupune un câmp de cunoaștere suplimentară, care include informații, denumiri de concepte într-un domeniu specializat sau în totalitatea domeniilor specializate; fiind o reprezentare motivată, deoarece: a) cunoștințele specializate pe care le propune nu coincid cu cele generale, ci sunt căpătate prin cunoaștere suplimentară; b) semnificația termenilor nu coincide cu semnificația cuvântului din limba generală (*șsa* → *șsua turcească* a cutiei craniene (domeniul medicinei, anatomie: acest bloc osos este denumit *sella turcica*, deoarece reamintește

șaua utilizată de către turci și de către arabi, care presupune un suport în față și în spate, spre deosebire de romanii, care călătoreau pe o cuvertură atașată de spatele calului); c) termenii sunt unități de vorbire care concentrează densitatea cunoștințelor specializate; d) precizia unei informații terminologice este asigurată prin folosirea termenului de către specialist, în comunicarea specialist → specialist.

Lexiconul general internațional

Cultivarea terminologiei medicale românești este valorificată însă prin intermediul lexiconului internațional, format sub influența factorilor extralingvistici, care are drept obiectiv planificarea limbilor naturale, standardizarea și compilarea acestora.

Кубрякова Е. (1991: 13) consideră lexiconul internațional o totalitate de unități lexicale, funcționarea cărora în limbă este dictată de două mecanisme – nominativ și sintactic; unul este responsabil de selectarea și de crearea unităților denominative, altul – de arhitectonica cuvântului.

Nucleul lexiconului general internațional îl formează **unitățile lexicale specializate autonome și neautonome de origine greco-latină** (așa-numitele „cultisme”).

Limbile greacă și latină stratificate (deoarece nu au evoluat în timp) furnizează unități lexicale preponderent monosemantice, aspect decisiv în constituirea termenilor din limbajul specializat) și sunt o sursă sigură de creare a noi termeni, căci „moștenirea lăsată de lumea greco-romană este leagănul spiritualității romane și prin intermediul acesteia, al gândirii în general” și fără „miracolul grec, sistematizat și transmis de geniul latin nu poate fi concepută spiritualitatea modernă” (Matei 1993: 15).

Neologizarea limbajului medical are loc prin: a) împrumutul lexical determinat de imposibilitatea de a echivala formal două sisteme metalingvistice: „În asemenea cazuri se recurge la un procedeu care constă în faptul că respectivul cuvânt nu se traduce, ci se transcrie sau se transliterează cu ajutorul mijloacelor grafice ale altei limbi” (Zvegnicev 1964: 7-8); b) calcul indirect (adoptarea echivalentelor).

Astfel, W. Brigden în 1957 propune o denumire generică a bolilor de inimă – *cardiopatie* asociind neomorfemele de origine greacă: < gr. *kardia* „inimă” + < gr. *pathos, pathia* ”boală, suferință, afecțiune”, prezente în lexiconul general cu statut de unități terminologice neautonome și care, la rândul său, asigură o conjuncție conceptuală logică și o sutură transparentă a termenului, ceea ce facilitează decodificarea informației.

Lexiconul general achiziționează termenul *cardiopatie*, propunându-l ulterior altor limbi: engl. *Cardiopathy*; fr. *Cardiopathie*; germ. *Kardiopathie*; rus. *кардиопатия* etc. În așa mod, greaca și latina au rol de limbi savante, predestinate în a unifica limbajele științifice naționale. În terminologie, unitățile lexicale, preexistente unităților terminologice noi, nu sunt tratate de către lingviști ca fiind neologisme, punând în evidență, astfel, statutul translexical al acestora, atribuindu-le un statut „interlingval” și unul terminologic.

Scara a numerilor și a cuvintelor streine tâlcuitoare a lui Dimitrie Cantemir, atașată la *Istoria Ieroglifică* (sec. al XIX-lea) anunță formarea acestui lexicon. Dintre cei 286 de termeni explicați „după înțelegerea limbii noastre”, peste 100 de termeni vizează biomedicina, unii (18)

se regăsesc în lexiconul general internațional : „*anomalia* – îndrăpnicie, lucru, cuvânt, care merge împotriva”; „*laringa* – gâtul, gâtlanul”; „*ipohondriac* – boală care smintește fantezia, slăbăciunea prejur trupului, carele sunt prejur inima”; „*antidot* – leac împotriva boalei ce se dă” etc.; altele nu au rezistat timpului: „*antifarmac* – leac împotriva otrăvii”; „*cfartană* – frigurile a patra zi” etc.

Deja formarea acestui lexicon se face conturată în sec. al XIX-lea prin atestarea termenilor compuși-împrumuturi: *cardioalgie* sau *cardioalghie* – termenul a fost atestat în *Macroviotica* lui I. F. Sobernheim (Iași, 1838) (Ursu 1962): < gr. *kardia* „inimă” + < gr. *algos*, *algosis* „durere”.

Elementele terminologice. Criterii de clasificare

Elementele terminologice sunt unități lexicale de origine greco-latină, care inițial aveau un sens lexical plin, iar *in statu praesenti* sunt elemente de constituire a unui cuvânt compus (în lingvistică sunt numite afixoide, deoarece dețin o poziție intermediară în relația cuvânt / rădăcină – afix; statut care permite beneficierea de caracteristici nominative și structurale, iar în modelul de formare a cuvintelor ne referim la compunere prin afixoidare).

Datele statistice obținute relevă următoarele: din 1986 de elemente terminologice atestate în *Dicționar actualizat de neologisme* (Marcu 2013), 85% sunt utilizate în limbajul medical.

Elementele terminologice sunt clasificate având drept reper următoarele criterii:

I. Criteriul pozițional

1. poziție primă (inițială) în cuvânt: *aerostat*, *aerofob*, *aerocel* etc. – element terminologic prepozitiv (prefixoid);
2. poziție finală în cuvânt: *gastrectomie*, *histerectomie*, *nefrectomie* etc. – element terminologic prepozitiv (sufixoid);
3. ambele poziții: *barometru*; *izobar* – element terminologic ambipozițional (afixoid ambipozițional).

O problemă, însă, rămâne denumirea adecvată a elementelor terminologice plasate în interiorul cuvântului, în situația în care un cuvânt este format prin sudarea directă a mai multor rădăcini: *otorinolaringologie* = < gr. *otos*, „ureche”+ < gr. *rhinos*, „nas”+ < gr. *larynx*, „laringe”+ < gr. *logos*, „știință”, „ramură a medicinei care studiază anatomia, fiziologia și patologia urechii, nasului și a laringelui”.

Din 1401 (100%) elemente terminologice atestate în DAN, 967 (69%) au statut de element prepozitiv (prefixoid); 285 (20,3%) – statut de element (afixoid) ambipozițional; 149 (10,63 %) – statut de element prepozitiv (sufixoid).

II. Criteriul interdisciplinar (criteriul variabilității)

Dinamicitatea și mobilitatea elementelor terminologice permit penetrarea acestora în mai multe domenii de activitate; un element terminologic specific medicinei poate fi preluat și de alte domenii. Migrația intelectuală inter- / intradisciplinară și hibridarea conceptelor generează diminuarea gradului de specializare strictă a elementelor terminologice (a afixoidelor), ceea ce lărgeste sfera de utilizare a lor.

În funcție de capacitatea și de posibilitatea de a penetra diverse domenii de activitate se disting:

1. Elemente terminologice care formează terminosistemul mai multor domenii de activitate, inclusiv cel al medicinei

Calor(i)-, elem. „căldură” (< lat. *calor*, -is): *calorifer* energetică „sistem de încălzire a încăperilor printr-o sursă producătoare de căldură; 2) bloc al unui astfel de sistem, care constă din tuburi sau coloane tubulare” – industria energetică; *calorifug* „(material) rău conducător de căldură” – fizică, chimie; *calorigen* „care produce căldură” – fizică, medicină; *calorimetru* „instrument pentru măsurarea cantităților de căldură date de un corp sub o anumită influență” – biofizică, medicină etc.

Grecesul *tome* „tăiere”, „incizie” se înscrie în chimie, fizică prin cuvântul *atom*. Conform teoriei lui Dalton, atomul este indivizibil: < gr. *a* „lipsă” + < gr. *tome* „tăiere”. La Dimitrie Cantemir, „atomuri – lucrul carele într-alt chip sau parte nu să mai poate despărți, despica, tăia, netăiat.” În medicină, „anatomic este acela ce cunoaște meșteșugul mădularilor trupului despica de strivături” (D. Cantemir), iar elementele *tomie* și *ectomie* sunt prezente în termeni care desemnează intervenții chirurgicale: *nevrotomie* „secționare a unui nerv periferic.”; *nevrectomie* „operație care constă din tăierea și din îndepărtarea unui nerv bolnav sau a unei porțiuni bolnave dintr-un nerv.”

2. Elemente terminologice consacrate medicinei

a) Elemente terminologice derivate din lexeme autonome

Termenul *abdomen* este atestat prin sec. XIY de către A. Pare și se presupune că provine de la latinescul *abdere* „a ascunde” și desemnează o cavitate care „ascunde” ceva.

Abdomin(o)-, elem. „abdomen” (< lat. *abdomen*): *abdominalgie* „durere abdominală”; *abdominoscopie* „examinare a cavității și a organelor abdominale”.

b) Elemente terminologice derivate din „cultisme”, fără o existență lexicală autonomă:

Angi(o)-, elem. „vas anatomic” (sanguin, limfatic), „canal”, „receptacul” (< gr. *angeion*): *angioblast* „celulă primitivă mezenchimală, din care se formează vasele și celulele sangvine ale embrionului.”; *angiocardografie* „metodă radiologică de examinare a inimii și vaselor mari cu ajutorul unei substanțe de contrast.”

c) Elemente terminologice care se pretează relexicalizării

Cazul lui *-algie* (< gr. *algos* „durere”) care, utilizat în medicină, se detașează din termenii *cefalgie*, *nevralgie*, *nefralgie*, *abdominalgie* etc. și pretinde la o utilizare autonomă în uzul medical: „Toți pacienții prezentau acuze: *algie* periodică de diversă intensitate în regiunea epigastrică...” (*Curierul medical* 2006: 5). Fenomenul de relexicalizare este mai evident în ambiția lui *-algie* de a se combina el însuși cu un afix: „...terapie *antialgică* (*antialgezică*) postoperatorie...” (*Curierul medical* 2006: 36), *analgetic* (*analgezic*). În unele contexte acesta este atestat cu valoare de adjectiv: „...sindromul *algic* a fost prevalent” (*Curierul medical* 2003: 30); „La 24 de bolnavi manifestările bolii decurgeau în varianta *algică*” (*Curierul medical* 2006: 36).

Prin trunchiere *polio*- s-a desprins din *poliomielită* (*polio*- > gr. *polios*, „cenușiu, materie cenușie” + *-miel*-> gr. *myelos*, „măduvă” + *it* (ă)> gr. *itis*, „indică inflamația”), conservând semnificația întregului termen „inflamație septică, alergică etc. a substanței cenușii din măduva spinării, caracterizată prin temperatură, tulburări în starea generală a organismului și paralizii”. Principiul economiei în planul expresiei a generat combinarea prefixoidului cu unități lexicale autonome: *poliovirus* (virus poliomieltic), *polioviral* (poliomielită de origine virală), iar conjuncția acestuia cu afixe demonstrează o plinătate semantică: *antipolio* (vaccin împotriva poliomielitei) (*Curierul medical* 2006: 44-46), dar care, spre deosebire de *-algie*, dispune de o motivație generală și nu concretă.

d) Elemente terminologice consacrate medicinei, dar care penetrează alte domenii de activitate

Asten(o)-, -astenie, elem. „oboseală, slăbire” (< gr. *asthenos*): *astenocorie* „oboseală pupilară”; *astenofobie* „teamă excesivă și nemotivată de oboseală”.

Elementul iese din sfera medicală și se înscrie în geografie: *astenosferă* „parte constituantă a *terrei*, situată sub litosferă între adâncimile 70-150 km și 600-700 km, cu vâscozitate relativ scăzută, deoarece materia există într-un stadiu de fuziune parțială”.

III. Criteriile semantic și etimologic

1) Elemente terminologice care își mențin forma și sensul de bază moștenit din limbile latină și greacă

a) de origine greacă: *analgesia* (< gr. *a* „fără” + < gr. *algos* „durere”) = *analgie* „insensibilitate temporară a unui organism, provocată de influența unei substanțe analgezice”; *apatheia* (< gr. *a* „fără” + < gr. *pathos* „pasiune”) = *apatie* „insensibilitate; inerte; dezinteres, indiferență, dezinteresare” etc.

b) de origine latină: *abscessus, us, m* (din *an abscess* (Celsus), literalmente „o plecare”, care derivă din *abcedere* = *ab* „la o parte” + *cedere* „a pleca, a se retrage”; noțiunea denumea „o umoare care trebuie să fie eliminată din corp puroi”) = *abces* „acumulare de puroi sub piele sau într-un organ intern”; *remissio, -onis, n* (*remittere* „a da drumul, a elibera”, *remission* „a ierta, a relaxa, a diminua”) = *remisiune* „atenuare temporară a manifestărilor unei boli”) etc.

Medicii antici au denumit durerea de cap într-o regiune a capului *hemi-crania* (< gr. *hemi-* „jumătate” și < gr. *kranion* „craniu”), termenul fiind utilizat și azi pentru a denumi migrena – *hemicranie* „durere a unei jumătăți a craniului în migrenă”. Ambele elemente: *hemi-* și *crani(o)-/-cranie* și-au menținut sensul și, în relativitate, forma primară (Fussler 1949: 113-119).

2) Elemente terminologice care suportă modificări semantice și formale

Multe cuvinte „savante” au suportat schimbări în așa măsură, încât abia mai pot fi recunoscute, iar rădăcinile și motivațiile unor cuvinte sunt aproape uitate (*idiōteia* – mod de viață a omului care s-a izolat de societate, solitudine.)

a) în limbile clasice aveau o utilizare strictă uzuală:

Cuvântul *autopsia* avea sensul de „ceea ce vezi cu ochii proprii”, iar actualmente se include în terminologia medicală (anatomie) „disecție a unui cadavru și examinare anatomică a organelor lui interne pentru a stabili cauza morții; necropsie” .

Latinescul *infectio, onis, f* desemna „colorare, alterare, schimbare” de la *infectum* „a pătrunde, a absorbi”. În 1848, Gunfelid îi atribuie un sens nou – „contractare a bolii”.

Dubletele < lat. *liens* și < gr. *phakos* dețineau sensul de *linte* („plantă leguminoasă alimentară și furajeră, cu semințe plate”) și care au penetrat, ulterior, limbajul specializat (oftalmologie) prin procesul de asociere (se aseamănă cu un bob de linte): *lentilă* „piesă de sticlă folosită în aparatele optice, care servește la convergența sau la divergența razelor de lumină; *crystalin* „parte a ochiului care are aspectul unei lentile transparente biconvexe, așezată îndărătul irisului și care are un rol important în acomodarea vederii la diferite distanțe”.

b) în limbile clasice aveau o semnificație diferită versus medicina modernă:

În medicina antică, termenul *asphyxia* (< gr. *a* „fără” + <gr. *sphyzien* „a tresalta”, *asphyxis* „ase sufoca”) desemna „orice stare a organismului, uman, caracterizată prin prezența pulsului slab”. Mai târziu, Galenus și Areteii au pus în circuit termenului respectiv, care denumea „lipsa pulsului, în absența respirației”. Actualmente, asfizia este denumită o stare de sufocare datorită înecării, strangulării, ca simptom al unor boli etc.

În medicina antică, termenul *glaucom* era utilizat în toate afecțiunile oftalmologice, în care ochiul căpăta culori gri, albă, verzuie etc. Deseori, în mod eronat, termenul era folosit în situații de instalare a simptomelor specifice cataractei.

Termenul *glaucom*, în semnificația actuală, este pus în circulație începând cu anii ‘60--‘70 ai secolului XIX.

Medicii antici erau convingși de faptul că arterele omului, „nu conțin nimic altceva decât aer”, deoarece, după moarte, acestea se dovedeau a fi „goale”; de aici și termenul *arteria* (<gr. *aēr* „os,,aer” + <gr. *tereō* „a conține”). Se confundau termenii *arteria* și *tracheia*, dat fiind faptul că medicii nu găseau diferențele funcționale în activitatea acestor segmente anatomice: arteră – *arteria leia* (*leios* „neted”), trahee – *arteria tracheia* (*trachys* – zgrunțuros, aspru).

IV. Procesul de creare a termenului neologic

Asigură neologizarea prin formele de creare pe care le propune:

1) Compunerea. Autocombinarea formelor neoclasice. Disponibilitatea elementelor terminologice de a reda gradat informația medicală este de invidiat:

a) Combinarea a 2 elemente: a) < gr. *dys* „disfuncție” + < gr. *trophe* „alimentație” = *distrofie* „stare patologică constând în alterarea structurii unui țesut, a unui organ, a unui sistem sau a organismului, în urma tulburărilor de nutriție”; b) < gr. *myos* „mușchi” + < gr. *kardia* „inimă” = *miocard* „mușchiul inimii”.

b) Combinarea a 3 elemente: < gr. *myos* „mușchi” + < gr. *dys* „disfuncție” + < gr. *trophe* „alimentație” = *miodistrofie* „deregări de nutriție în structura mușchiului”.

c) Combinarea a 4 elemente: < gr. *myos* „mușchi” + < gr. *kardia* „inimă” + < gr. *dys* „disfuncție” + < gr. *trophe* „alimentație” = *miocardiodistrofie* „deregări patologice de ordin chimic ale structurii miocardului în condiții de tulburări ale procesului de alimentație”.

Capacitatea de autocombinare a elementelor: în medicină se atestă cel mai lung cuvânt (43 de litere), format din autocombinarea a 7 elemente terminologice: *pneumo+ultra + micro+scopio+silico+volcano+coni(osis)* care desemnează o afecțiune a plămânilor,

determinată de inspirarea prafului de siliciu și la care sunt expuși minerii în virtutea profesiei lor. Termenul este inventat în 1935 de către Everett M. Smith, iar mai târziu este înlocuit cu termenul *silicoză*.

Posibilitățile de autocombinare reprezintă o caracteristică esențială a elementelor terminologice (a afixoidelor). Vocalele de intercalare *-i-*, *-o-*, numite și interfixe, se prezintă în postură de punte de conjuncție a elementelor. Conform regulii generale, interfixul *-i-* se utilizează în formațiuni care conțin elemente latine: *calor/i/fug* (*calor(i)-* < lat. *calor, is*, „căldură” + *-fug* < lat. *fugus*, „care alungă”); *carbon/i/fer* (*carbon(i)-* < lat. *carbo*, „cărbune” + *-fer* < lat. *ferre*, „a purta”); iar interfixul *-o-* este caracteristic celor grecești: *cal/o/fil* (*cal(o)-* < gr. *kallos*, „frumos” + *-fil* < gr. *philos*, „prieten”); *dactil/o/manție(dactil(o)-* < gr. *dactilos*, „deget” + *-manție* < gr. *mantis*, „prezicere”).

Dar această legitate este depășită; în practică atestându-se în conjuncția unuia și aceluiași afixoid ambele interfixe: *cer/i/fer* (*cer(i)-* < lat. *cera*, cf. gr. *keros*, „ceară” + *-fer* < lat. *ferre*, „a purta”); *cer/o/graf* (*cer(o)-* < lat. *cera*, cf. gr. *keros*, „ceară” + *-graf* < gr. *graphein*, „a scrie”). Fenomenul poate fi explicat prin latinizarea cuvântului grecesc *keros* care, în combinații ulterioare cu elemente terminologice latine, solicită interfixul *-i-*, iar cu cele grecești – interfixul *-o-*. Formațiile afixoidale, în principiu, sunt omogene în plan etimologic, sunt alcătuite din structuri fie de origine latină, fie de origine greacă. Dar și această regulă este depășită, ceea ce este o dovadă că necesitatea imperioasă de nominalizare a unei noțiuni dictează ignorarea acestui aspect.

Un element terminologic uneori poate avea poziție primă în raport cu un alt element, alteori – secundă; nealterând sensul cuvântului: *cardiotonic* = *tonicardiac*, „medicament care stimulează activitatea inimii”; *cardiomegalie* = *megalocardie*, „volum exagerat al inimii”. Sunt cazuri singulare care demonstrează univocitatea „cultismelor”.

Uneori aceeași noțiune este denumită prin doi termeni: unul format din „cultisme” de origine latină, altul – de origine greacă. Astfel, procesul de sângerare în terminologia medicală are denumirea de *hemoragie* (greacă) și *sangvinolență* (latină), „scurgere de sânge cauzată de ruperea unui vas sangvin”; termenii formând o relație de sinonimie relativ distinctă în uzul medical.

2) Compunerea. Combinarea mixtă. O altă posibilitate de combinare este cea de atașare la:

a) unitățile lexicale autonome: *cari/o/plasmă* (*cari(o)-* < gr. *karion*, „nucleu” + *-plasmă*); *cri/o/chirurgie* (*cri(o)-* < gr. *kryos*, „frig” + *-chirurgie*);

b) cuvinte autonomed din vocabularul fundamental al limbii române: *nămoloterapie*; *frigoterapie* etc.

3) Derivarea – *astenie* (< gr. *a* „fără” + < gr. *sthenos* „putere”) „slăbire generală a organismului; slăbiciune, istovire; *rinită* (< gr. *rhinos* „nas, trompă” + < gr. *itis*) „indică prezența inflamației”).

4) **Conversiunea** – adjectivul *cardialis*, *e* din latină este atestat în dicționarele de terminologie în limba germană *kardial* și în limba rusă *кардиальный*; engleza, franceza, româna unifică adjectivul *cardiacus* și *cardialis*, *e* utilizând prima variantă.

Adjectivul *cardiac* (1372, Corbichon) este un împrumut din latină *cardiacus* (cuvântul grec *kardiakos*, *kardie* „inimă”). În limba română termenul anatomic *cardiac* este folosit pentru prima dată de N. A. Crețulescu în *Manual de anatomiedescriptivă*, București, 1843, traducere din limba franceză [12, p. 164].

Prin conversiune, în limba română este atestat substantivul *cardiac* „persoană care este afectat de boli de inimă”.

Tot aici, adjectivul *brahicefal* (<gr. „brachys, „scurt” + <kephale „cap”), înregistrat inițial cu statut de substantiv în limbajul medical: „craniu cu diametrele longitudinal și transversal aproape egale; ulterior se utilizează și în postură de adjectiv: *făt brahicefal*.

Concluzii. Limbajul medical românesc se constituie din; lexicul preluat din limbajul comun; lexicul științific comun; lexicul specializat (terminologic). Limba latină rămâne a fi „limbă de comunicare prin excelență” în medicină. Cultivarea limbajului medical are la bază procese actuale de globalizare și de internaționalizare a terminologiei (medicale). Crearea lexiconului general internațional este un fenomen extralingvistic, dar care are drept obiectiv planificarea și compilarea limbajului specializat. Termenii medicali formați din elemente savante greco-latine denumesc cunoștințe medicale, se includ în comunicarea specializată și au un comportament lingvistic specializat. Aceștia se înscriu în sistemul neomorfemic, care, la rândul lui, este susceptibil în a asigura „nelimitat” continuitatea terminologică, dar și în a moderniza limbajului medical. Tendințele actuale în cultivarea limbajului medical sunt dictate de: preferința pentru termenii analizabili; predominarea unităților lexicale terminologice în ansamblul împrumuturilor lexicale; economia lingvistică obținută prin conjuncția elementelor terminologice.

BIBLIOGRAPHY:

- Fussler, Herman H. (1949), *Characteristics of the research literature used by chemists and physicists*, The United States, Library Quarter.
- Marcu, Florin (2013), *Dicționar actualizat de neologisme*, București: Editura Saeculum I.O.
- Matei, Horia (1993), *O istorie a lumii antice*, Chișinău: Universul.
- Ursu, Nicolae (1962), *Formarea terminologiei științifice românești*, București: Editura Tineretului.
- Curierul Medical*, Revista Ministerului Sănătății și A USMF „Nicolae Testemițanu”, nr. 1, 2006.
- Curierul Medical*, Revista Ministerului Sănătății și A USMF „Nicolae Testemițanu”, nr. 4, 2003.
- Curierul Medical*, Revista Ministerului Sănătății și A USMF „Nicolae Testemițanu”, nr. 4, 2006.
- Zvegnichev, V. (1964), *Prefață la ediția rusă a lucrării: Eric P. Hamp, Glossary of American Technical Linguistic Usage. 1925-1950*, Utrecht / Antwerp, 1957.
- medarticle.moslek.ru/articles33221.htm. Карузин, П.И. Словарь анатомических терминов / П. И. Карузин. -М.-Л.: Госиздат, 1928.-293 с.

Кубрякова, Елена (1991), *Человеческий фактор в языке. Язык и порождение речи*, Москва: Наука, 1991.

<http://libraria-electronica.blogspot.com/2011/08/dimitrie-cantemir-istoria-ieroglifica.html>

www.etymoline.com